

Participatieplan Katwoude

1 Inleiding

Voor u ligt het Participatieplan voor dijkversterkingsproject Katwoude, opgesteld door hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Dit participatieplan beschrijft het participatieproces van de verkenningsfase van het dijkversterkingsproject Katwoude. Dit participatieproces dient uiteindelijk te leiden tot een gedragen én vastgesteld voorkeursalternatief dijkversterking (VKA). Het project betreft een onderdeel van het dijktraject van de Markermeerdijken, ter hoogte van polder Katwoude en is een onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

Dit participatieplan beschrijft hoe verschillende interne en externe stakeholders betrokken worden in het project en gestimuleerd worden om mee te denken in het proces om te komen tot een voorkeursalternatief. Ook beschrijft dit plan de mate van meedoen en participeren van verschillende partijen.

Dit participatieplan is opgesteld om tegelijk met de aankondiging van het 'voornemen en participatie dijkversterking Katwoude' met de omgeving gedeeld te worden. Dit alles is opgesteld in de geest van de Omgevingswet, waarbij een zogenaamd 'level playing field' gecreëerd wordt waarin alle partijen eenzelfde startpunt en informatievoorziening hebben. Op de website www.hhnk.nl/werkindebuurt, Gemeente Waterland, zijn de aankondiging, dit participatieplan én onderliggende onderzoeken te vinden.

1.1 Markermeerdijken

De Markermeerdijken beschermen 1,2 miljoen Noord-Hollanders tegen het water uit het Markermeer. Periodiek worden alle dijken in Nederland getoetst op veiligheid. In de 2e toetsronde in 2006, waarin de dijken in Nederland getoetst zijn op veiligheid, is circa 33 kilometer van de Markermeerdijken afgekeurd. Deze dijkvakken worden versterkt in het HWBP-2 project Markermeerdijken. Hiertoe is het hoogheemraadschap een alliantie aangegaan met Boskalis/VolkerWessels onder de naam Alliantie Markermeerdijken (AMMD). De dijkvakken 11 (Pieterman) en 12 (Katwoude) in de polder van Katwoude horen bij de afgekeurde dijkvakken uit de 2de toetsronde in 2006 (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: Modules Polder Katwoude

1.2 Katwoude

In de 3de toets ronde in 2011 zijn andere dijkvakken van de Markermeerdijken afgekeurd, het gaat hier om een dijktraject van 12,5 kilometer verdeeld over 4 deelgebieden: Volendam (zuideinde), Katwoude, Monnickendam/Gouwzee en Schellingwoude/Buiten-IJ. De voorverkenningssfase van deze deelgebieden is afgelopen jaren doorlopen (2016-2020). Op 30 april 2019 heeft het college van Dijkgraaf & Hoogheemraden (D&H) van HHNK besloten om deelgebied Katwoude af te splitsen van de overige drie deelgebieden en deze verder op te pakken als een los project. De opsplitsing heeft als doel het versnellen van de planvorming voor de dijkvakken langs de polder Katwoude om aansluiting te kunnen houden bij het project Markermeerdijken en zo de mogelijkheid te houden, de dijkvakken polder Katwoude als koppelstukken in het project Markermeerdijken in te kunnen voegen en deze gelijktijdig uit te voeren. Polder Katwoude bestaat uit vijf modules. De AMMD heeft module 11 'Pieterman' en module 12 'Katwoude' reeds in de scope van het project. Binnen het project Katwoude worden de andere drie dijktrajecten, module 11a 'Jan Hagelhoek', module 12a 'Westzijde Katwoude' en module 12b 'Nieuwendam' opgepakt.

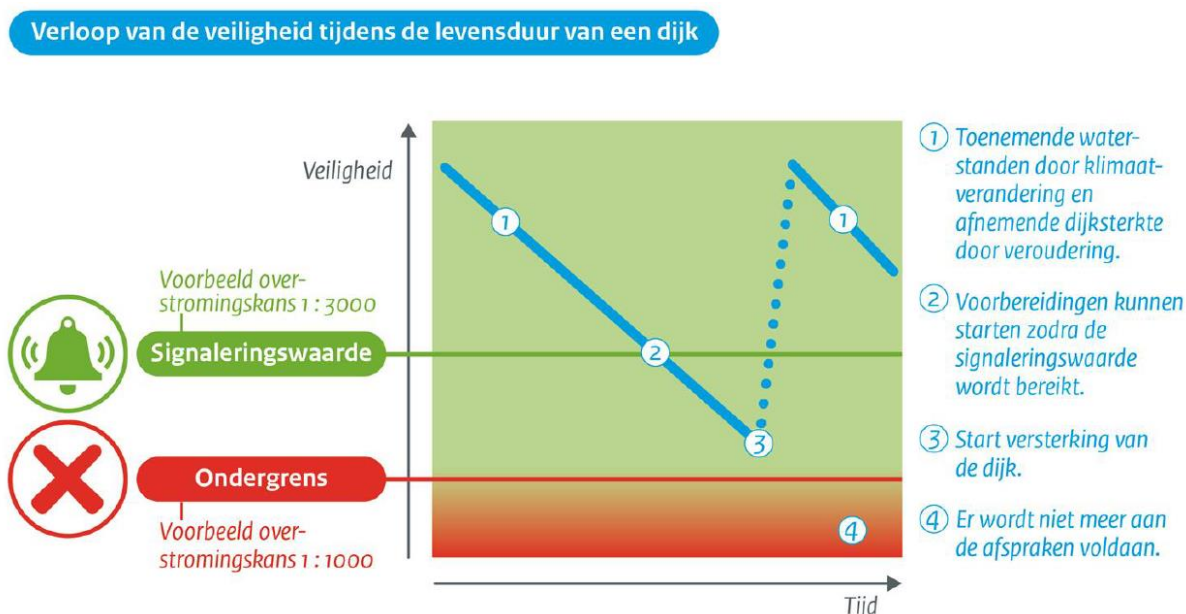
"De dijkversterking van Katwoude is in de ogen van de omgeving één project."

Deze perceptie is voor de aanpak van het project Katwoude een belangrijk vertrekpunt. Wij geven prioriteit aan deelgebied Katwoude vanwege de beperking van de overlast voor de nabije omgeving en de synergievoordelen die het oplevert als je een dijk in één keer versterkt. Dit betekent dat niet alleen binnen HHNK Katwoude prioriteit heeft, en dat dit in goede samenwerking moet gaan met de gemeente Waterland, de Provincie Noord-Holland en de AMMD. De vergunningsontwerpen voor de

dijkvakken van AMMD in de polder Katwoude, module 11 en 12, zijn reeds vastgelegd in het Projectplan Waterwet (zie www.markermeerdijken.nl).

Met de versterking moet het hoogheemraadschap zorgen voor een veilige dijk die weer voldoet aan de veiligheidsnormen van de Waterwet. De norm is onderverdeeld in een signaleringswaarde en een ondergrens (zie afbeelding 2). Voor de dijk in Katwoude is de signaleringswaarde 1/3.000 per jaar en de ondergrens 1/1.000 per jaar. In Nederland wordt om de 12 jaar getoetst of de dijk nog veilig genoeg is. Dit wordt gedaan op basis van de signaleringswaarde. Uit deze toetsing is gebleken dat de dijk in Katwoude moet worden versterkt omdat niet aan de signaleringwaarde wordt voldaan. Het ontwerp van de versterking wordt gedaan op basis van de ondergrens.

Afbeelding 2: Verloop van de veiligheid tijdens de levensduur van een dijk

1.3 Doelstelling

De drie hoofddoelen voor Dijkversterking Katwoude zijn:

1. Het opleveren van een veilige dijk;
2. Een dijk ingepast in de omgeving;
3. Polder Katwoude moet voor de omgeving voelen als één project!

Op de tijdlijn van Dijkversterking Katwoude (Afbeelding 3) is te zien dat het de ambitie is om de realisatie van de dijkversterking uit te voeren in samenwerking met de Alliantie Markermeerdijken. Hiervoor is gekozen omdat het voor polder Katwoude als één project moet voelen. Voor een gezamenlijke realisatie is een tussensprint nodig van Dijkversterking Katwoude. In dit participatieplan leggen we uit hoe deze tussensprint eruit ziet. Er wordt uitgelegd hoe het participatieproces eruit komt te zien en hoe de afstemming en samenwerking met de diverse stakeholders vorm krijgt in het bepalen van een gedragen en vastgesteld voorkeursalternatief.

Afbeelding 3: Tijdelijk Dijkversterking Katwoude

2 Participatie proces

De dijkversterking van Katwoude staat niet op zichzelf, maar maakt onderdeel uit van de dijkversterking welke door de AMMD wordt uitgevoerd. Het is voor de omgeving één project. Dit is de reden waarom is gekozen voor een intensieve samenwerking met de AMMD. De betrokken overheden (gemeente Waterland en de provincie Noord-Holland) zijn in de voorverkenningfase al meegenomen in het project en worden ook in de verkenning- en planvormingsfase actief betrokken. De andere belangen in de omgeving verbinden we voornamelijk met behulp van interactieve (online) informatiebijeenkomsten, aangevuld met keukentafelgesprekken.

2.1 Stakeholders

In de voorverkenningfase is een stakeholderanalyse opgesteld. Het belangenveld bestaat uit drie hoofdgroepen:

- Bewoners en lokale ondernemers langs de Hoogedijk;
- Overheden;
- Professionele organisaties, belangenvereniging en instellingen.

2.1.1 Bewoners en ondernemers

In dit project bedoelen wij met deze groep; de mensen die achter, voor of aan de dijk wonen. Voor modules 11a & 12a/b zijn dit 40 woningen en/of bedrijven. Zij hebben een groot belang bij de dijkversterking omdat het hun leefomgeving direct beïnvloedt. In de voorverkenningfase is deze groep meegenomen door middel van een brief, flyer en keukentafelgesprekken. Omdat de participatie van de stakeholders in de verkenningfase vrijwillig is, vindt de participatie plaats op een

voor hen geschikt tijdstip. De informatiebijeenkomsten worden dan ook in de avonden georganiseerd. Om bewoners zorgvuldig mee te nemen wordt algemene informatie aangekondigd per brief. Zie voor een overzicht van de (reeds) verstuurd brieven: www.hhnk.nl/werkindebuurt, Gemeente Waterland.

Omdat de bewoners en lokale ondernemers zo direct geraakt kunnen worden speelt emotie en gevoel een rol in de participatie. Een belangrijk onderscheid in deze groep zijn de bewoners die binnen- en buitendijks wonen. Het grootste belang voor de bewoners die binnendijks wonen is de bereikbaarheid en overlast tijdens de uitvoering, de verkeersveiligheid tijdens en na de uitvoering (aanwezigheid van een fietspad en de staat van de weg) en een buitenwaartse versterking. Voor de bewoners welke buitendijks wonen is het grootste belang dat het huidige wooncomfort en uitzicht gehandhaafd blijft.

2.1.2 Overheden

Deze groep betreft de publieke sector. Voor Dijkversterking Katwoude zijn dit HHNK, gemeente Waterland, Provincie Noord-Holland (PNH), Rijkswaterstaat (RWS), ministerie I&M, gemeente Edam-Volendam, veiligheidsregio en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

2.1.3 Professionele organisaties, belangenverenigingen en instellingen

Professionele organisaties maken deel uit van zowel het private als het publieke segment. Het verschil met de particulieren is dat de vertegenwoordigers van deze organisaties niet persoonlijk geraakt worden door de dijkversterking. Deze groep voor Dijkversterking Katwoude bestaat o.a. uit: AMMD, Staatsbosbeheer, Recreatieschap Twiske-Waterland, wandelnetwerk Noord-Holland, Natuurmonumenten, Vogelbescherming, Polderraad Katwoude, busmaatschappijen.

2.1.4 Participatieladder

De stakeholders die onderverdeeld zijn in drie hoofdgroepen zijn in te delen aan de hand van de participatieladder. Door middel van de participatieladder wordt de inbreng en participatievorm van verschillende stakeholders inzichtelijk gemaakt. De drie hoofdgroepen zijn als volgt ingedeeld:

Afbeelding 4: Participatieladder en participatievorm

Hoofdgroep / werkgroep	Participatievorm
Bewoners en lokale ondernemers langs de Hoogedijk	Consulteren en inspreken
Overheden	Samenwerken
Professionele organisaties, belangenvereniging en instellingen	Consulteren en inspreken
Werkgroep (afgevaardigden uit alle hoofdgroepen)	Coproduceren en samenwerken

2.2 Participatieproces 11a Jan Hagelhoek en 12a Katwoude West

De komende tijd staat in het teken van het verzamelen van informatie. Wij willen de verschillende belanghebbenden dan ook uitnodigen om ideeën voor de dijkversterking in Katwoude aan te dragen. Deze ideeën moeten voldoen aan een aantal voorwaarden waardoor aan de veiligheidsopgave voldaan wordt. De verzamelde ideeën worden beschouwd om te kijken welke meegenomen kunnen worden in de dijkversterking.

Wat is er aan de hand met de dijk?

Uit de toetsing is gebleken dat zowel de binnen- als de buitenzijde van de dijk over de gehele lengte van module 11a Jan Hagelhoek niet voldoet aan de signaleringswaarde als het gaat om de stabiliteit. Daarnaast kan de grasbekleding aan de buitenzijde van de dijk te gemakkelijk wegslaan door golven (dit heet eroderen). Op delen van de dijk kan micro-instabiliteit ontstaan. Micro-instabiliteit betekent dat de dijk daar is verzwakt en dat het gras aan de binnenzijde van de dijk kan afschuiven wanneer er water over de dijk komt.

Voor module 12a, westzijde van Katwoude, geldt dat van het grootste gedeelte van de dijk zowel de binnen- als de buitenzijde niet voldoet aan de signaleringswaarde als het gaat om de stabiliteit. Daarnaast kan de grasbekleding aan de buitenzijde van de dijk eroderen. Uitzonderingen hierop zijn de dijkgedeeltes waaraan buitendijks gelegen voorlanden grenzen. Hier is zowel de binnen- als buitendijkse stabiliteit wel voldoende.

Voor module 12b geldt dat de bekleding van de dijk is afgekeurd. In afstemming met de werkzaamheden aan het gemaal Monnickendam en de aanpassing van de N247 door de provincie Noord-Holland wordt de bekleding hersteld.

2.2.1 Hoe kunt u ideeën aandragen?

Wij stellen een ieder in de gelegenheid om ideeën aan te dragen, die ervoor zorgen dat de dijk weer aan de wettelijke norm voldoet. Als u ideeën heeft dan kunt u deze uiterlijk 10 juli 2020 schriftelijk (per post of e-mail) bij het hoogheemraadschap indienen. Daarnaast kunt u ideeën aandragen bij de bewonersbijeenkomsten en via de werkgroep (zie paragraaf 2.2.3) die opgericht gaat worden.

2.2.2 Waar moeten uw ideeën aan voldoen?

Het hoogheemraadschap heeft een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden opgesteld waar de aan te dragen ideeën aan moeten voldoen. Zo moet met de aangedragen ideeën het veiligheidstekort van de dijk worden opgelost. Hiervoor zijn verschillende bouwstenen te bedenken die onderzocht gaan worden in de verkenningsfase. Deze bouwstenen worden tijdens de eerste bewonersavond gepresenteerd en toegelicht. Het Rijk heeft de Dijkversterking Katwoude opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Om in aanmerking te komen voor subsidie vanuit dit programma moet de oplossing sober en doelmatig zijn. Daarnaast moeten de vergunningen die nodig zijn voor de gekozen oplossing wel kunnen worden verleend.

2.2.3 Werkgroep

Tijdens de eerste bewonersbijeenkomst vragen wij wie er interesse heeft in het plaatsnemen in een werkgroep. Deze werkgroep bestaat uit leden van het projectteam vanuit HHNK, Gemeente Waterland, Provincie Noord-Holland en een aantal vertegenwoordigers uit de groep bewoners en belanghebbenden. De werkgroep wordt nauw betrokken bij het proces om te komen tot geschikte alternatieven voor de dijkversterking en het uiteindelijke voorkeursalternatief. De werkgroep denkt en werkt ook actief mee in dit proces.

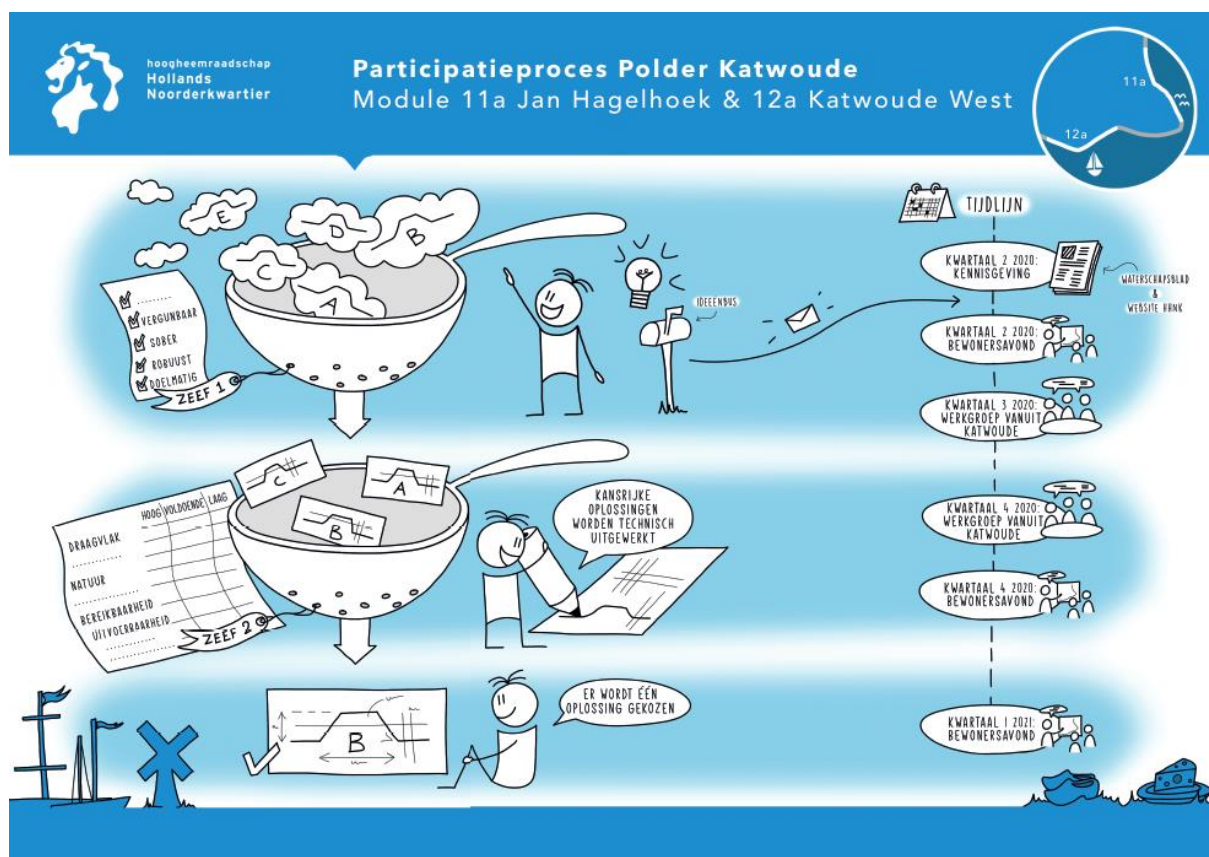

2.3 Planning

Wij organiseren meerdere bijeenkomsten zodat u meer te weten kunt komen over de dijkversterking Katwoude, vragen kunt stellen aan het projectteam of in gesprek kunt gaan met andere belangstellenden en belanghebbenden. We voorzien in ieder geval bijeenkomsten rond de volgende momenten:

1. Tijdens de periode waarin mogelijke ideeën kunnen worden aangedragen (zeef 1), april-september 2020; In deze periode wordt gekeken naar de verschillende bouwstenen voor de dijkversterking. Vanuit de consequentieanalyse is het veiligheidstekort voor de dijk uitgerekend. Dit veiligheidstekort kan op verschillende manieren aangepakt worden, hier zijn zogenaamde bouwstenen voor ontworpen die gebruikt kunnen worden om ideeën voor de dijkversterking aan te dragen.
2. Presentatie kansrijke alternatieven (zeef 2), september – december 2020; In deze periode zijn alle ideeën en suggesties bekeken en gebundeld in een paar kansrijke alternatieven, de alternatieven worden uitvoerig onderzocht en er wordt bekeken of het realiseerbaar, vergunbaar en inpasbaar te maken is.
3. Presentatie voorkeursalternatief (VKA), januari – april 2021; In deze periode wordt het voorkeursalternatief gekozen én vastgesteld door het bestuur van HHNK. Het ruimtebeslag is bekend en aan de hand van 3D visualisaties is de inpassing van het dijktraject te zien.

Deze momenten zijn ook weergegeven in onderstaand figuur.

Afbeelding 5: Participatieproces polder Katwoude

Coronamaatregelen

Door de ontwikkelingen van afgelopen maanden op het gebied van volksgezondheid en corona (Covid-19) zijn wij genooddaakt om de participatie anders vorm te geven dan vooraf gepland. Als HHNK houden we ons uiteraard aan de richtlijnen van het kabinet en het RIVM. Uitgangspunt wordt dat we zowel digitaal als analoog de inspraak en input van belanghebbenden gaan vormgeven.

Betrokkenen worden op de hoogte gesteld via een brief, waarin we uitleggen welke informatie digitaal beschikbaar is. De uitleg van de afkeuring van de dijk, de veiligheidsopgave en de verschillende bouwstenen om weer tot een veilige dijk te komen plaatsen we via filmpjes, presentaties en foto's online. De toelichting hierop vindt plaats op de bewonersavond die u kunt bezoeken (tot max 30 personen) of online kunt volgen.

Uw oplossingen en ideeën voor de dijkversterking kunt u ook per e-mail aan ons verzenden.

3 Meekoppelkansen

Het hoogheemraadschap is benieuwd of de omgeving ook kansen ziet, breder dan alleen de dijkversterking, de zogenoemde meekoppelkansen. Dit zijn initiatieven van derden die niet direct bijdragen aan de dijkversterking (waterveiligheid), maar op een ander gebied voordelen kunnen bieden en tegelijkertijd met de dijkversterking kunnen worden uitgevoerd. Meekoppelkansen worden beoordeeld op technische, juridische, maatschappelijke en financiële haalbaarheid en moeten ook passen binnen de planning.

De essentie is dat meekoppelen een synergievoordeel oplevert. Door projecten gelijktijdig uit te voeren zijn de totale maatschappelijke kosten lager. Als er geen synergie optreedt heeft meekoppelen geen toegevoegde waarde. De kosten die gelijk zijn aan de kosten van een doelmatig alternatief zonder deze neven doelstellingen worden bekostigd uit het budget van het HWBP. Eventuele meerkosten moeten door initiatiefnemers of andere financiers worden betaald.

In de voorverkenningfase zijn al diverse meekoppelkansen benoemd. Denk hierbij aan de wens voor een (vrij liggend) fietspad langs de Hoogedijk en het verbeteren van de verkeersveiligheid van de Hoogedijk. In de verkenningfase wordt deze lijst met meekoppelkansen gecomplementeerd. Vervolgens wordt een notitie opgesteld waarin wordt onderbouwd wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn van deze meekoppelkansen. Wanneer u meekoppelkansen ziet vernemen wij dit graag!

4 Contact en informatie

Alle informatie over de dijkversterking die bij ons bekend is, is verstrekt samen met de aankondiging. Deze informatie bestaat uit de volgende documenten en is te vinden op website www.hhnk.nl/werkindebuurt, Gemeente Waterland:

Heeft u vragen? U kunt contact opnemen met de omgevingsmanager van dijkversterking Katwoude:

Wineke Straatsma
w.straatsma@hhnk.nl
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
072-5828282

Website: www.hhnk.nl/werkindebuurt, Gemeente Waterland

Mailadres: info@hhnk.nl